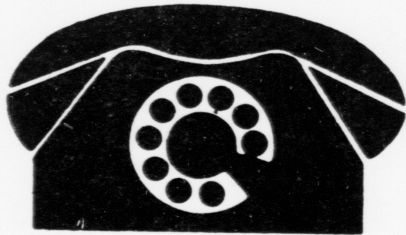

Tit ringja

Vit skriva

Samfelagið, vit liva í, er ikki nøkur einföld skipan. Tað er ikki sum eitt rúm, avmarkað av fyra veggjum, gólvi og lofti.

Hvønn einasta dag gerast vit bilsin yvir eitt, ilskast yvir okkurt annað ella ivast í onkrum triðja. Spurningarnir eru nógvir: hví er hetta so og so ella eigur hetta at vera so og so???

Sosialurin heldur her fram við táttnum »Tit ringja — vit skriva«. Vit fara at royna at finna fram til svarini til hesar spurningar og ivamál, ella í hvussu so er ein part av teimum.

Vit fara tí at heita á tykkum, góðu lesarar, um at vera við til at gera henda táttn. Og tað kunna tit við at seta spurningarnar, so gera vit okkara besta fyri at finna svørini.

Náttúruøki

Síðani teir góvust við at nýta rusklássið úti í Frøðba hava teir í Tvøroyri nýtt eitt øki inni í Trongsvaggi til rusklássi. Hetta er, ella beinarni sagt var, eitt so avbera náttúruvøkurt øki, sum nú er vordió ein kastur og rottureið.

Lorturin frá rusklássinum rennur oman í ána og ger

m.a. tað at torført er hjá silum og øðrum livandi at trívast har. Fyrr var tað eisini vanligt at vit sumu í ánni, men í dag man tað vera fátur sum troystar sær tað.

Kann Sosialurin fáa uppspurt hvørjar ættanir menn hava hesum víðvikjandi, so vit aftur kunnu fáa eitt náttúruøki í Trongsvaggi.

Sosialurin hevur vent sær til Dánjal av Rana, sum er nevndarlímur í tekniskum nevndini hjá Tvøroyrar býráð og starvsnevndarlímur í Føroya Kommunufelag, sum hevur arbeitt við málinum um eina felags brønnistøð fyri alt landið. Dánjal av Rana svarar:

Veruleikin er hann, at Tvøroyrar kommunu átti best útgjarda rusklássi í landinum úti á Urðingarhálsi í Frøðba, men tað bleiv knappliga stongt og tað var eingin verðsins møguleiki at fáa tað latið upp aftur.

Vit hava bert eitt pláss út til streymasjógv í kommununi. Hetta er eisini best hóskaði økið til eina brønnistøð, tí hon liggur best við sjógv.

Tað letur til, at viðkomandi sum spyr, er fullkomiliga óvitandi um hetta. Og viðkomandi kann heldur ikki vita, at loysnin stendur á gáttini. Um tvey ár eiga vit eina felags brønnistøð og tað eru vit væl fyri, hvat dákning viðvíkur.

Vit vóru í eini slíkari neyðstöðu, tá Urðingarhálsur bleiv stongdur, at vit brúktu sandbátin Carlu at fara rusklássi til sjós við. Men vit vóru neyðdir at finna eitt øki, har vit kundu beina fyrir rusklássi. Og vit valdu eitt øki inni í Trongsvaggi. Har hava vit klárað okkum á einum øki uppá 1000 kvm.

Vit taka móti øllum møguleikum. Tað visir seg, at tað er einki mark fyri, hvat fólk kann koma við. Um tað so eru gamlir trollemmar og

trol og annað slíkt, so hava vit kunna tikið móti tí og beint fyri tí. Vit meta, at tað er óført, at vit kunnu hava klára okkum við hasum sum eina fyrirlýsloyn.

Eisini mugu vit hava í huga, at sambært bløðnum er hetta ein trupulleiki allastaðni kring í landinum. Hetta er eitt vandamál, sum er komið inn á okkum, og sum visir seg trupult at bota.

Vit brenna ruskið. Eitt bál logar dag og nátt. At eitt rottureið skal trívast í tí bálinum passar ikki. Heldur ikki passar tað, at nakað rennur oman í ána, ur einum báli koma vit ikki ein flokkur av rottum. Vit hava fingið loyvi til at klára okkum upp á henda máttan fyrilíð.

Víðvikjandi náttúruvøkuleikanum í Trongsvaggi, so havi eg fyri langari tíð síðani rakt við hann, men tað visir seg, sum at aðrir, ið hava við tað at gera — sum skuluð verja náttúruvøkuleikanum eru blindir fyrir honum. Hetta visir tann skilaleysa húsbýggjingin, sum fremur ágang á náttúruna, ofta við undantaksloysi frá friðingarmyndugleikanum.

Útvarp

Leygardagur 6.

13,00 Endursendingar: Barnaútvarpið.
13,45 Miðvikan.
14,30 August, 26. partur.
15,15 Rusk — kommunalt og interkommunalt. Jógvan Jespersen leggur til rættis.
18,40 Ítróttartíðindi.
18,50 Náttúratónleikur.
19,00 Loyniliga tænarsturnar. 8. partur av ljóðmynd eftir Aril Feldborg.
20,00 Rock-redaktiónin. Birgir Kruse og Carsten Arnskov leggja til rættis.
20,45 Yrkjarin úr Selvik.
19. partur av framhaldsseguni eftir Jens Paula Heinesen.
21,10 Summartónar. Sigmund Poulsen.

21,55 Hetta heilaga evangelið skrivur.
22,00 Liðugt.

Sunnudagin 7.

14,00 Veðurtíðindi og tíðindi.
14,10 Kvøðuljómar.
15,30 Ítróttur og tónleikur.
17,00 Guðstænasta.
18,05 Tónleikur.
18,30 Veðurtíðindi og tíðindi.
18,40 Ítróttartíðindi.
18,50 Tíðindi á Grønlands-kum.

Mánadagur 8.

18,45 Náttúratónleikur.
19,00 Úr ymsum herðashornum.
19,20 Klassisk grammofonkonsert: Edw. Elgar: Symfoni nr. 1 í asdur, opus 55. Sir John Barbirolli stjórna Hallé orkestrinum.

Føroyski skúlin í Keypmannahavn

Vit hava fingið hetta tíðinda-bræv sendandi um føroyska skúlin í Keypmannahavn:

Føroyski skúlin í Keypmannahavn fer nú inn í sitt sjeunda skúlaár. Skúlin byrjar í ár leygardagin 6. september á Gasværksvejs Skole á Gasværksvej í Keypmannahavn, hetta er 10 minuttir frá høvuðs-jarnbreytarstøðini, byrjað verður kl. 10.30.

Við skúlan arbeíða 4 lærarar og hevur næmingatalið undanfarna ár verið um 60. Hetta er væl meira enn vanligt. Virki skúlans hevur gingið gott farna skúlaár-uttan tað, at trot hevur sum vant verið í tilfari — bókur eru dýrar og ikki eru nógvir pengar tókir frá Keypmannahavnar kommunu, og úr Føroyum hevur heldur onki fingist, so ikki kann sigast annað enn, at tað er ódyrt hjá føroyska samfelagnum at børnini halda føroyska málinum við líka tey árinu tey búgva úttanlanda.

Annað, ið hevur verið gleðiligt seinasta skúlaár, er, at so nóg nýggj fólk eru komin á skúlan, fólk ið ikki vanliga eru at siggia millum føroyingar í Kbh. Tað tyður uppá at skúlin er við at verða kendur víða hvar og ikki bert millum lesarar Skeggjans, tað er at gleðast yvir og vónandi siga fólk í Føroyum eisini ætt og kenningum í Danmark, ið kanska ikki vita um skúlan, frá honum.

I farna ári hava næmingarnir verið byttir upp í triggjar flokkar. Mesti dentur hevur verið lagdur á at læra børnini at tosa føroyskt, hetta gerst við at tosað verður um føroysk víður-skipti fyrr og nú — m.a., lesa tey bløðini, siggia film og ljósmyndir, og so verður prátáð um tað aftaná, sjálvsagt verður eisini lært at lesa og skriva.

EITT TILBOÐ TIL ØLL

Skúlin er eitt tilboð til øll og hóast avmarkað er, hvat ið kann koma berturur bert nokrum fáum timum hvønn leygardag, so er tað ikki sørt, ið er komið berturur kortini. Undirvising verður givin til øll bæði tey, sum búgva niðri berturav og tey, sum bert eru styttri tíð. Skúlin er ætlaður øllum flokkum fólkaskúlans frá barnagarðsflokk til og við 10 flokk.

At hetta tilboð finst, at børn-um hjá útisetum gevst havi til

at nema kunneleika um mál og mentan hjá foreldrunum, kann ikki undirmestast, líkamikið um hesi ætla sær at venda heim aftur til Føroyar ella ikki.

Oftani man tað vera soleiðis hjá mongum, ið ikki hava fastar ættanir um, hvørt ið tey skulu fara heim aftur ella ikki, at tey ein dagin koma í ta støðu, at tey fáa hug at fara heim aftur til Føroyar, ella at heima stendur teimum arbeiði í bók. Aðrar orsøkir kunnu eisini vera, hjúnarbandsslit o.s.fr. Tá kemur oftani ovurhonds trupulleiki at standast av, at tey bráðliga koma í trongstöðu av, at børn teirra als ikki duga føroyskt ella alt ov lítið, og hetta kemur at geva børnum alt og nógvar trupulleikar í einum føroyskum skúla og setast tey tí oftani aftur.

Tíverri er tað oftast í blandaðari giftu, har annar parturin er danskur, at hesin vansi ger seg galdandi, at børnini duga lítið og onki av føroyskum. Hetta er bæði synd og skomm, tí ongin grund er til, at so skal verða.

ÓKEYPIS

Føroyski skúlin skal, um rætt er atborðið, bota um henda vansa og geva øllum børnum undirvising í føroyskum, umframt kunneleika um føroysk víður-skipti. Harumframt kann sigast, at hetta er eitt frálíkt høvi til, at halda føroyska kunneleikan hjá børnum ið longu duga føroyskt við líka.

Øll børn hjá føroyskum foreldrum, sjálvt um bert annað er føroyskt, hava rætt til hesa skúlagongd. Undirvising og bókur eru ókeypis og eiga heimstaðarkommunan at borga fyrir flutninginum. I príncippinum er hetta galdandi fyrir alt Sjælland um ikki føroyskur skúli er í heimstaðarkommunun.

Við skúlan vóna tey at siggia so nógvar næmingar og foreldur sum gjørligt við skúlaarsbyrjan tann 6. september, annars ber til at byrja á skúlanum alt árið. Lærarar skúlans eru eisini altíð til reiðar at geva allar teir upplýsingar tørvur er á. Vónandi mæta so nógv givin sum gjørligt, so skúlanum verður liv lagað.

Lærarar skúlans eru:

Rógví Thomsen (01) 244959
Malan Johannesen (01) 346226
Gyðja Didriksen (01) 121361

Sjónvarpsfelagið

Leygardagur 6. september

kl. 19,30 Krabbaveiðan

Tann 8. august varð loyvt at veiða krabba í Sveríki. Her siggja vit try systkin, sum gera klárt at fara á krabbaveiðu.

kl. 19,55 Úti í rúmdina

Rúmdarserfrøðingarnir Helle og Henrik Stub greiða frá um kanningina av rúmdini. M.a. um seinastu úrslitini av mätunum hjá Pioneer Venus fylgissveininum, sum fyrstu ferð gevur okkum varhuga av, hvussu yvirflatan á Venus sær út.

kl. 20,23 Um kátólskar kirkjur í Brasília

Í samband við at Poul 2. pávi herfyri vitjaði Brasília hevur norska sjónvarpið gjørt eina sending um nakrar av teimum trúðulleikum, sum kirkjan har í landinum hevur at dragast við.

kl. 21,13 Taxi

Onnur sending av átta um lívið í New York

kl. 21,36 Nazisman og listin

Hetta er tann fyrsta av trimum sendingum um list í fascistaeygum — og oyrum. Í hesi fyrstu sendingini verður listin í Nazitíðini undir Adolf Hitler viðgjört. Hitler dugdi væl og snildisliga at brúka júst listina sum propagandastuðul. Vit siggja málningar, plakatar og dokumentarfilmur frá hesi tíðini.

kl. 22,02 Rebecca 2 (4)

Eftir skaldseguni hjá Daphne du Mauriers. Hesin parturin ber heitið »Einsemi á Manderley«. Tað verður eitt heilt annað liv á Manderley, enn tann unga de Winthers hevði roknað við. Maxim er burturstaddur meginpartin av tíðini, meðan hon er einsamøll eftir á Manderley saman við tænaustólkunum og Frk. Danvers, sum hon ikki kann koma í samband við.

kl. 22,56 Liðugt

Sunnudagur 7. september

kl. 15,00 Baptistagudstænasta úr Danmark

kl. 16,00 Um dans 5 (6)

Margot Fonteyn greiðir frá hoffinum hjá Ludvík 14. í Versailles. Næmingar í balletskúli í Peking og Paris taka lut.

kl. 17,00 Liðugt

kl. 19,00 Sunnudagsbio

kl. 20,20 Ítróttur

kl. 20,27 Serkin spælir

Pianisturin Rudolf Serking spælir klaversonatu í Esdur, »Les Adieux« eftir Ludwig van Beethoven.

kl. 20,46 Hvør er tann rætti? Otto Leisner leggur til rættis.

kl. 21,29 Prinsregenturin

Tað eydnast prinsinum av Wales av halda hjúnarhald sitt við Mariu loyniligt. Í øðrum parti flyta tey bæði frá Carlton House til Brighton, men tað frættist skjótt, at prinsurin av Wales er giftur, og menn fara at argast inn á hann fyrir allar teir pengar, sum hann brúkar.

kl. 22,24 Andakt

kl. 22,29 Liðugt

Týsdagur 9. september

kl. 19,30 Barnabio

kl. 19,55 Seinasti Tasmanibúgvinn

Umleið 300 kilometrar sunnanfyri Australia liggur oygin Tasmania, sum bretar gjørdur til hjáland í 1803. Sendingin er um túsundára longu seguna hjá tasmanbúgvum, og hvussu teir vórðu týndir. Tann 8. mai í 1976 doyði tann seinasti reini tasmanin. Hon at Truganini. Tá bretar komu til Tasmania vóru umleið 4000 tasmanar. Bretar týndu síðani hetta gamla fólkaslagið.

kl. 21,24 Ókunnumenn hittast

»Strangers On a Train« eitur hesin amerikanski krimanalfilmurin frá 1951 eftir skaldseguni hjá Patricia Highsmith. Hetta er ein Hitchcock filmur.